

Rekomendacje dla wychowawców i nauczycieli oraz główne obszary działań wychowawczo-profilaktycznych na rok szkolny 2022/2023

- Zorganizowanie spotkań nauczycieli zespołów klasowych w celu ustalenia wspólnych działań skierowanych do uczniów i rodziców w celu rozpoznania problemów w sferze emocjonalnej, społecznej, fizycznej dla konkretnych oddziałów. Po spotkaniach będzie można określić działania interwencyjne do trzech grup uczniów, tj.:
 1. Grupy o wysokim nasileniu problemów psychicznych (pomoc psychologiczna, monitoring).
 2. Grupy o umiarkowanym ryzyku (programy psychologiczne o charakterze wczesnej interwencji)
 3. Grupy o niskim nasileniu problemów psychicznych (działania wychowawcze i profilaktyka uniwersalna)
- Kontynuowanie działań podejmowanych przez wychowawców i pozostałych nauczycieli w celu rozpoznania potrzeb uczniów w zakresie budowania właściwych relacji społecznych w klasie.
- Dalsze działania profilaktyczne wynikające z Programu Profilaktyczno-Wychowawczego z działaniami przeciwdziałającymi COVID-19 i promującymi zdrowie.
- Zwrócenie uwagi na eliminowanie lęku, poczucia zagrożenia spowodowanego nadmiernym obciążeniem związanym np. z przygotowywaniem się do sprawdzianów czy obawą przed porażką w grupie rówieśniczej
- Udzielanie pomocy i wsparcia uczniom ukraińskim
- Stałe działania (kontynuacja pracy wychowawczej zapoczątkowanej w roku poprzednim) integrujące uczniów w klasach z uwzględnieniem propozycji zgłaszanych przez uczniów i rodziców, z możliwością włączenia w te działania psychologa, pedagoga, terapeuty.
- Określenie potrzeb nauczycieli w zakresie doskonalenia zawodowego w związku z nowymi wyzwaniami (w zakresie dydaktyki i wychowania).
- Stworzenie warunków do jeszcze większej aktywności samorządu uczniowskiego.
- Wzmocnienie roli wolontariatu szkolnego – organizacja samopomocy koleżeńskiej.
- Angażowanie pracowników Poradni Psychologiczno-Pedagogicznej do działań na terenie szkoły.

Działania skierowane do uczniów

- Rozpoznanie indywidualnych potrzeb uczniów w zakresie wsparcia psychologicznopedagogicznego oraz podjęcie adekwatnych do zdiagnozowanych potrzeb działań.
- Dostosowanie tematyki zajęć z wychowawcą do zdiagnozowanych potrzeb uczniów.
- Kontynuowanie rozwijania relacji interpersonalnych na poziomie nauczyciel-uczeń, uczeń-uczeń poprzez m.in.: a) częste kontakty i rozmowy nauczycieli/pedagogów z uczniami, uczniów z uczniami, b) objęcie wsparciem osób nieśmiałych i wycofanych, docenianie każdej aktywności, angażowanie do dodatkowych zadań, c) podejmowanie dalszych działań integrujących zespół klasowy, np. obchody urodzin,

innych uroczystości klasowych, aktywne przerwy śródlekcyjne, d) organizowanie częstych wyjść klasowych.

- Uruchomienie stałych dyżurów/konsultacji specjalistów dla uczniów.
- Monitoring wychowawczy w tym: przeprowadzenie badań dotyczących zjawiska cyberprzemocy i relacji rówieśniczych.

Współpraca z rodzicami/opiekunami prawnymi

- Pozyskanie od rodziców informacji dotyczącej potrzeb, niepokojów, obaw uczniów..
- Podjęcie stałej współpracy z rodzicami w zakresie pomocy psychologiczno-pedagogicznej udzielanej uczniom zgodnie ze zdiagnozowanymi potrzebami.
- Uruchomienie stałych dyżurów/konsultacji specjalistów. Współorganizowanie warsztatów zwiększających świadomość rodziców/opiekunów w zakresie problemów zdrowia psychicznego dzieci/uczniów powstałych w skutek izolacji społecznej
- Współorganizowanie szkoleń dla rodziców dotyczących spraw wychowawczych, stanów emocjonalnych, pokonywania lęku m.in. przed brakiem akceptacji w grupie, stresu, budowania relacji interpersonalnych.

Podczas pracy wychowawczej z klasą można korzystać z informacji i materiałów zawartych w książce pt. „Bezpieczna szkoła – zagrożenia i zalecane działania profilaktyczne w zakresie bezpieczeństwa fizycznego i cyfrowego uczniów” stworzonej przez Ministerstwo Edukacji Narodowej oraz na stronie internetowej ore.edu.pl

Główne obszary działań wychowawczo-profilaktycznych związane z kryzysowymi sytuacjami (pandemia, wojna na Ukrainie) obecnie występującymi w świecie w roku szkolnym 2022/2023:

Zapewnienie bezpieczeństwa uczniom, nauczycielom i rodzicom.

W czasie przebywania w budynku szkoły przestrzegane będą wszelkie wytyczne dotyczące zapobieganiu rozprzestrzeniania się wirusa SARS-CoV-2. Przypominanie uczniom zasad higieny osobistej, zadbać o dostępność podstawowych środków czystości.

Zwrócenie uwagi na rozwój społeczno-emocjonalny uczniów i ich dobrostan psychiczny.

Proces kształcenia nie może pomijać rozwoju sfery emocjonalnej dziecka. Należy zwracać uwagę na wszelkie sygnały wysyłane przez uczniów, dopytywać o ich samopoczucie, zachęcać do dzielenia się swoimi przeżyciami, okazywać wsparcie i zrozumienie.

Wspieranie utrzymywania kontaktu i nawiązywanie relacji z innymi uczniami.

Ważne jest wspieranie uczniów w utrzymywaniu relacji z przyjaciółmi i rówieśnikami. Warto stwarzać ku temu okazje, np. planując prace w grupie.

Działania pomocowe dla rodzin z Ukrainy. Pomoc w nauce języka polskiego poprzez organizowanie zajęć z języka polskiego dla obcokrajowców. Integrowanie uczniów z Ukrainy w zespołach klasowych. Natychmiastowe reagowanie w przypadku wystąpienia konfliktów.

Doprecyzowanie pojęcia „patriotyzm” w szkole, gdzie uczęszczają uczniowie z różnych narodowości. „Miłość ojczyzny”, „patriotyzm” odnosi się do kraju, który dany uczeń za swoją ojczyznę uważa.

Motywowanie uczniów do rozwoju fizycznego oraz zagwarantowanie czasu na relaks i zabawę.

Prawidłowy rozwój fizyczny dziecka ma wpływ na przebieg procesu wzrastania i dojrzewania. W planowaniu zajęć nie można pomijać wszelkich aktywności, które przyczyniają się do rozwoju układu kostnego i mięśniowego dziecka. Należy zachęcać uczniów do podejmowania, w miarę możliwości, zróżnicowanych aktywności fizycznych. W sytuacji, gdy istnieją duże ograniczenia dotyczące przebywania na świeżym powietrzu czy korzystania z profesjonalnych sprzętów i zorganizowanych zajęć, trzeba zadbać o to, aby ruch i aktywność fizyczna stanowiły istotną część dnia dziecka. Nie wolno zapominać także o odpoczynku i swobodnej zabawie.

Wsparcie nauczycieli i rodziców w uczestniczeniu w procesie edukacji zdalnej

Dla prawidłowego przebiegu procesu edukacji zdalnej niezwykle ważne jest odpowiednie przygotowanie kadry pedagogicznej, zarówno pod kątem obsługi narzędzi służących do edukacji na odległość, jak i zagwarantowanie ogólnodostępnych zasobów, z których można korzystać w pracy dydaktycznej. Wsparcie potrzebne jest także rodzicom, którzy w procesie edukacji odgrywają niezwykle istotną rolę, a nie zawsze posiadają kompetencje umożliwiające im towarzyszenie dzieciom w zdobywaniu wiedzy. Ponadto istotne jest zmniejszenie u dorosłych lęku przed zachorowaniem lub zachorowaniem kogoś bliskiego.

Zagwarantowanie bezpieczeństwa on-line i przypomnienie uczniom zasad „netykiety” w kontaktach.

W sytuacji możliwości powrotu do nauczania zdalnego bądź wdrożenia systemu hybrydowego nauczania niezwykle istotnym jest, aby zagwarantować wszystkim uczestnikom procesu dydaktycznego jak najwyższe standardy bezpieczeństwa. Oznacza to: przekazanie wiedzy na temat niebezpieczeństw, z którymi można się spotkać w sieci, uczulenie na próby wyłudzenia danych osobowych, przekazanie wiedzy, jak reagować w przypadku wykrycia zagrożeń czy gdzie zwrócić się po pomoc oraz omówienie zasad „netykiety”.

Przygotowanie uczniów na możliwe zmiany w sposobie nauczania.

W czasach pandemii, kiedy towarzyszy nam niepewność i brak stabilności istotne jest przygotowanie uczniów na możliwe zmiany. Oznacza to osvajanie rzeczywistości poprzez częste rozmowy, nie unikanie mówienia o trudnych rzeczach, pokazywanie uczniom zakresu ich wpływu i obszarów decyzyjności. Ważna w tym aspekcie jest współpraca między nauczycielami a rodzicami – informowanie o niepokojących zachowaniach dziecka, budowanie wzajemnego zaufania oraz jasnej komunikacji.

Podsumowanie

Program wychowawczo-profilaktyczny stanowi punkt wyjściowy do działań na rzecz uczniów, nauczycieli i rodziców. Działania szczegółowe zawierające się w Programie będą wdrażane i modyfikowane w zależności od zmieniających się okoliczności.